Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 30. aprila 2025 *

„Pritožba – Damping – Uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije – Dokončne protidampinške dajatve – Člen 11(2) Uredbe (EU) 2016/1036 – Zahtevek za pregled zaradi izteka protidampinškega ukrepa – Rok, ki je v tej določbi določen za vložitev takega zahtevka – Zadostnost dokazov – Informacije, predložene po izteku tega roka“

V združenih zadevah C-554/23 P in C-568/23 P,

zaradi dveh pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 4. oziroma 14. septembra 2023,

Fertilizers Europe s sedežem v Bruslju (Belgija), ki ga zastopata J. Beck, advocaat, in L. Ruessmann, avocat,

pritožnik v zadevi C-554/23 P,

druge stranke v postopku so:

AO Nevinnomysskiy Azot s sedežem v Nevinnomyssku (Rusija),

AO Novomoskovskaya Aktsionernaya Kompania NAK „Azot“ s sedežem v Novomoskovsku (Rusija),

ki ju zastopajo A. de Moncuit, E. Gergondet, N. Mizulin, A. Nosowicz, avocats, in P. Vander Schueren, advocaat,

tožeči stranki v postopku na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopata G. Luengo in P. Němečková, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

in

Evropska komisija, ki jo zastopata G. Luengo in P. Němečková, agenta,

pritožnica v zadevi C-568/23 P,

druge stranke v postopku so:

* Jezik postopka: angleščina.

AO Nevinnomysskiy Azot s sedežem v Nevinnomyssku,

AO Novomoskovskaya Aktsionernaya Kompania NAK „Azot“ s sedežem v Novomoskovsku,

ki ju zastopajo A. de Moncuit, E. Gergondet, N. Mizulin, A. Nosowicz, avocats, in P. Vander Schueren, advocaat,

tožeči stranki v postopku na prvi stopnji,

Fertilizers Europe s sedežem v Bruslju, ki ga zastopata J. Beck, advocaat, in L. Ruessmann, avocat,

intervenient v postopku na prvi stopnji,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi C. Lycourgos, predsednik senata, S. Rodin (poročevalec), N. Piçarra, sodnika, O. Spineanu-Matei, sodnica, in N. Fenger, sodnik,

generalna pravobranilka: L. Medina,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 28. novembra 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Združenje Fertilizers Europe in Evropska komisija s pritožbama predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 5. julija 2023, Nevinnomysskiy Azot in NAK „Azot“ /Komisija (T-126/21, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2023:376), s katero je to razglasilo ničnost Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/2100 z dne 15. decembra 2020 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2020, L 425, str. 21, v nadaljevanju: sporna uredba).

Pravni okvir

Sporna uredba

2 V uvodni izjavi 20 sporne uredbe je navedeno:

„Komisija je začela pregled zaradi izteka ukrepa na podlagi zahtevka za pregled, kot je bil prvotno predložen 21. junija 2019 [(v nadaljevanju: prvotni zahtevek za pregled)] in dopolnjen z dodatnimi informacijami (v nadaljnjem besedilu skupaj: [konsolidirani] zahtevek za […] pregled). [Konsolidirani] zahtevek za […] pregled, ki je podlaga za začetek tega pregleda zaradi izteka

ukrepa, je bil vključen v javno dokumentacijo in dan na voljo zainteresiranim stranem za posvetovanje. Kot je navedeno v točki 4.1 obvestila, je vložnik v [prvotnem] zahtevku za pregled predložil dokaze o normalni vrednosti, ki temelji na dejanskih domačih cenah, in enako konstruirani normalni vrednosti, če se domače cene ne bi štele za zanesljive in izražale običajnega poteka trgovanja. Ali je bil prvotni zahtevek [za pregled] dopolnjen z ocenjenimi normalnimi vrednostmi na podlagi razpoložljivih informacij o dejanskih domačih cenah v zadevni državi, ni pomembno, kolikor je Komisija začela pregled zaradi izteka ukrepa na podlagi [konsolidiranega] zahtevka za […] pregled.“

Uredba 2016/1036

3 Člen 1(1) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 21), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2018/825 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 (UL 2018, L 143, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba 2016/1036), naslovljen „Načela“, določa:

„Protidampinška dajatev se lahko naloži za vsak dampinški izdelek, čigar sprostitev v prosti promet v [Evropski] [u]niji povzroča škodo.“

4 Člen 2(1) in (3) Uredbe št. 2016/1036 določa:

„1. Normalna vrednost običajno temelji na cenah, ki so jih neodvisne stranke plačale ali jih plačujejo v običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici.

Vendar, kadar izvoznik v državi izvoznici ne izdeluje ali ne prodaja podobnega izdelka, se lahko normalna vrednost ugotovi na osnovi cen drugih prodajalcev ali proizvajalcev.

Cene, ki veljajo med strankami, ki se zdijo povezane ali ki imajo medsebojni kompenzacijski dogovor, ne štejejo kot cene v običajnem poteku trgovanja, in jih ni mogoče uporabljati za določanje normalne vrednosti, razen če je določeno, da navedena medsebojna povezava nanje ne vpliva.

Pri določanju, ali sta dve stranki povezani, se lahko upošteva opredelitev povezanih strank, določena v členu 127 [Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije (UL 2015, L 343, str. 558)].

[…]

3. Kadar ni, ali pa ni dovolj, prodaje podobnega izdelka v običajnem poteku trgovanja ali kadar zaradi posebne situacije na trgu taka prodaja ne dovoljuje ustrezne primerjave, se normalna vrednost podobnega izdelka izračuna na osnovi proizvodnih stroškov v državi porekla, h katerim se doda razumen znesek za prodajne, splošne in upravne stroške in za dobiček, ali pa na osnovi izvoznih cen pri običajnem poteku trgovanja v primerno tretjo državo, pod pogojem, da so te cene reprezentativne.

Med drugim se lahko šteje, da v smislu prvega pododstavka obstajajo posebne tržne razmere za zadevni izdelek, kadar so cene umetno nizke, kadar obstajajo pomembni barter posli ali kadar obstajajo netrgovinski dogovori o oplemenitenju.“

5 Člen 5(3) in (9) Uredbe št. 2016/1036 določa:

„3. Komisija, kolikor je to le mogoče, razišče točnost in primernost v pritožbi dostavljenih dokazov, da ugotovi, ali obstaja dovolj dokazov, da lahko opraviči začetek preiskave.

[…]

9. Kadar je očitno, da obstajajo zadostni dokazi, ki upravičujejo začetek postopka, ga Komisija začne v 45 dneh od datuma vložitve pritožbe in objavi obvestilo v Uradnem listu Evropske unije. Kadar so predloženi dokazi nezadostni, je pritožnik o tem obveščen v 45 dneh od datuma vložitve pritožbe pri Komisiji. Komisija informacije o analizi pritožbe državam članicam običajno posreduje v 21 dneh od datuma vložitve pritožbe pri Komisiji.“

6 Člen 11(1), (2), (5) in (6) te uredbe določa:

„1. Protidampinški ukrep ostane v veljavi samo tako dolgo in samo v takem obsegu, kot je treba, da se prepreči damping, ki povzroča škodo.

2. Dokončni protidampinški ukrep preneha veljati pet let po njegovi uvedbi ali pet let od datuma zaključka zadnjega pregleda, ki je obravnaval tako damping kot tudi škodo, razen če je v tem pregledu določeno, da bo po izteku ukrepov verjetno prišlo do nadaljevanja ali do ponovnega pojava dampinga in škode. Tak pregled zaradi izteka ukrepa se začne na pobudo Komisije ali pa na zahtevo, ki jo vložijo proizvajalci v Uniji ali pa se vloži v njihovem imenu, in ukrep ostane v veljavi, dokler ni znan rezultat tega pregleda.

Pregled ob izteku ukrepa se začne, kadar zahtevek zanj vsebuje dovolj dokazov, da bi konec ukrepov verjetno imel za posledico nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga ali škode. Na tako verjetnost lahko na primer kažejo dokazi o nadaljevanju dampinga in škode ali dokazi, da je odstranitev škode deloma ali v celoti posledica obstoja ukrepov ali dokazi, da so okoliščine, v katerih se nahajajo izvozniki, ali pa okoliščine na trgu take, da kažejo na verjetnost nadaljevanja škodljivega dampinga, ali dokazi o nadaljnjem izkrivljanju na trgu surovin.

Pri izvajanju preiskav, po tem odstavku, se izvoznikom, uvoznikom, predstavnikom države izvoznice in proizvajalcem v Uniji da možnost, da podrobneje razložijo, spodbijajo ali komentirajo zadeve, opisane v zahtevku po pregledu, in sklepi se sprejmejo ob primernem upoštevanju vseh relevantnih in ustrezno dokumentiranih dokazov, predloženih v zvezi z vprašanjem, ali je verjetno oziroma ni verjetno, da bi konec ukrepov povzročil nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga in škode.

Obvestilo o bližajočem se koncu ukrepov se objavi v Uradnem listu Evropske unije ob primernem času v zadnjem letu obdobja uporabe ukrepov, kot je opredeljeno v tem odstavku. Po tem imajo proizvajalci v Uniji najpozneje tri mesece pred koncem petletnega obdobja pravico vložiti zahtevek za pregled v skladu z drugim pododstavkom. Prav tako se objavi obvestilo, ki naznani dejansko prenehanje ukrepov na podlagi tega odstavka.

[…]

5. Ustrezne določbe te uredbe v zvezi s postopki in vodenjem preiskav razen tistih, ki se nanašajo na roke, se uporabljajo za vsak pregled, ki se opravlja v skladu z odstavki 2, 3 in 4.

Pregledi, ki se opravljajo na podlagi odstavkov 2 in 3, se izvedejo čim hitreje in se običajno zaključijo v 12 mesecih od datuma začetka pregleda. V vsakem primeru pa se pregledi na podlagi odstavkov 2 in 3 zaključijo v 15 mesecih od začetka.

Pregledi na podlagi odstavka 4 se v vseh primerih zaključijo v devetih mesecih od datuma začetka.

Če se pregled, ki se izvaja na podlagi odstavka 2, začne med tem, ko v istem postopku poteka že pregled na podlagi odstavka 3, se pregled na podlagi odstavka 3 zaključi istočasno kot pregled na podlagi odstavka 2.

Če preiskava ni zaključena v rokih, navedenih v drugem, tretjem in četrtem pododstavku, potem ukrepi:

– prenehajo veljati v primeru preiskav na podlagi odstavka 2,

– prenehajo veljati v primeru preiskav, ki se vzporedno opravljajo na podlagi odstavkov 2 in 3, bodisi kadar se je začela preiskava na podlagi odstavka 2 med tem, ko je v istem postopku potekal že pregled na podlagi odstavka 3, ali kadar sta se taka pregleda začela istočasno, ali

– ostanejo nespremenjeni v primeru preiskav na podlagi odstavkov 3 in 4.

Obvestilo o dejanskem prenehanju veljavnosti ali ohranitvi ukrepov na podlagi tega odstavka se nato objavi v Uradnem listu Evropske unije.

[…]

6 Preglede na podlagi tega člena začne Komisija. Komisija v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 15(2) odloči, ali bo začela preglede na podlagi odstavka 2 tega člena ali ne. Poleg tega državam članicam zagotovi informacije, ko posamezni gospodarski subjekt ali država članica predloži zahtevek, v katerem utemelji začetek pregleda na podlagi odstavkov 3 in 4 tega člena, ter ko Komisija dokončno preuči ta zahtevek ali sama ugotovi, da je treba preučiti potrebo po nadaljnjem uvajanju ukrepov.

Kadar je to upravičeno s pregledi, se ukrepi v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(3) prekličejo ali ohranijo na podlagi odstavka 2 tega člena oziroma prekličejo, ohranijo ali spremenijo na podlagi odstavkov 3 in 4 tega člena.

Kadar se ukrepi prekličejo za posamezne izvoznike, ne pa za državo kot celoto, za take izvoznike še vedno velja postopek in se jih lahko avtomatično ponovno pregleda pri vsakem naslednjem pregledu, ki se izvaja za navedeno državo na podlagi tega člena.“

Dejansko stanje

7 Dejansko stanje spora je navedeno v točkah od 2 do 13 izpodbijane sodbe, za potrebe teh združenih zadev pa ga je mogoče povzeti, kot sledi.

8 Družbi AO Nevinnomysskiy Azot in AO Novomoskovskaya Aktsionernaya Kompania NAK „Azot“ (v nadaljevanju skupaj: družbi „Azot“) sta proizvajalki in izvoznici amonijevega nitrata s sedežem v Rusiji. Zanju kot taki velja Uredba Sveta (ES) št. 2022/95 z dne 16. avgusta 1995 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije (UL 1995, L 198, str. 1).

9 Po prvem pregledu zaradi izteka zadevnih ukrepov in prvem vmesnem pregledu je bila z Uredbo Sveta (ES) št. 658/2002 z dne 15. aprila 2002 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve za uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 41, str. 67) ohranjena dokončna protidampinška dajatev na izvoz amonijevega nitrata iz Rusije. Po drugem pregledu zaradi izteka ukrepov in drugem delnem vmesnem pregledu so bili ti ukrepi ohranjeni v veljavi z Uredbo Sveta (ES) št. 661/2008 z dne 8. julija 2008 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve za uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) in delnem vmesnem pregledu v skladu s členom 11(3) Uredbe (ES) št. 384/96 (UL 2008, L 185, str. 1). Po tretjem pregledu zaradi izteka navedenih ukrepov je Komisija te ukrepe ohranila v veljavi s svojo Izvedbeno uredbo (EU) št. 999/2014 z dne 23. septembra 2014 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1225/2009 (UL 2014, L 280, str. 19). Komisija je po vmesnem pregledu in v skladu s členom 11(3) Uredbe 2016/1036 sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2018/1722 z dne 14. novembra 2018 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 999/2014 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije po vmesnem pregledu v skladu s členom 11(3) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2018, L 287, str. 3).

10 V celotnem obdobju, v katerem so potekali ti postopki pregleda, je za družbi „Azot“ veljala protidampinška dajatev, ki se je uporabljala na celotnem ruskem ozemlju.

11 Fertilizers Europe, evropsko združenje proizvajalcev gnojil, je 21. junija 2019 na podlagi člena 11(2) Uredbe 2016/1036 pri Komisiji vložilo prvotni zahtevek za pregled zaradi izteka zadevnih protidampinških ukrepov. S tem zahtevkom je združenje Fertilizers Europe trdilo, da obstajajo dokazi o verjetnosti nadaljevanja dampinga v primeru izteka teh ukrepov. V zvezi s tem se je oprlo na primerjavo med izvoznimi cenami in konstruirano normalno vrednostjo.

12 Komisija je v odgovor na navedeni zahtevek združenje Fertilizers Europe pozvala, naj predloži dodatne informacije, da bi dopolnila in pojasnila svoj prvotni zahtevek za pregled (v nadaljevanju: dodatne informacije). Združenje Fertilizers Europe je 20. avgusta 2019 predložilo te dodatne informacije, ki so bile vključene v konsolidirani zahtevek za pregled in so se opirale na normalno vrednost, ki je temeljila na dejanskih cenah na ruskem notranjem trgu.

13 Komisija je 23. septembra 2019 objavila Obvestilo o začetku pregleda zaradi izteka protidampinških ukrepov, ki se uporabljajo za uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije (UL 2019, C 318, str. 6), saj je menila, da obstaja dovolj dokazov za začetek takega pregleda in za izvedbo preiskave.

14 Po tej preiskavi je Komisija sklenila, da v primeru izteka teh protidampinških ukrepov obstaja verjetnost ponovnega pojavljanja dampinga in škode. S sprejetjem sporne uredbe je zato navedene ukrepe podaljšala za obdobje petih let.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

15 Družbi „Azot“ sta s tožbo, vloženo pri Splošnem sodišču, predlagali razglasitev ničnosti sporne uredbe. Ti družbi sta v utemeljitev tožbe navedli en sam razlog, ki se je v bistvu nanašal na kršitev člena 11(2) in (5) ter člena 5(3) Uredbe 2016/1036, ker naj bi Komisija napačno opravila pregled zaradi izteka protidampinških ukrepov, ki se uporabljajo za uvoz amonijevega nitrata s poreklom iz Rusije, čeprav za to ni bilo zadostnih dokazov.

16 V zvezi s pravnimi merili, ki se uporabljajo za vsebino zahtevka za pregled, je Splošno sodišče, na prvem mestu, v točkah od 65 do 67 izpodbijane sodbe med drugim ugotovilo, da „iz dobesedne razlage člena 11(2) Uredbe [2016/1036] izhaja, da mora zahtevek za pregled, ki ga morajo vložiti proizvajalci v Uniji ali pa se vloži v njihovem imenu, najpozneje tri mesece pred koncem petletnega obdobja, po katerem se protidampinški ukrepi iztečejo (v nadaljevanju: zakonski rok), že vsebovati dovolj dokazov za to, da bi iztek ukrepov verjetno imel za posledico nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga in škode“, ker četrti pododstavek te določbe, ki določa ta zakonski rok, v katerem je treba vložiti ta zahtevek, izrecno napotuje na ta člen 11(2), drugi pododstavek, ki določa pogoje v zvezi z vsebino navedenega zahtevka, ki omogoča izvedbo pregleda.

17 Na drugem mestu, Splošno sodišče je v točkah 69 in 70 izpodbijane sodbe menilo, da je ta razlaga potrebna za dosego cilja, da se zagotovi, da dokazi, predloženi Komisiji v zakonskem roku, zadostujejo za ugotovitev verjetnosti nadaljevanja ali ponovnega pojava dampinga in škode v primeru izteka zadevnih protidampinških ukrepov. Tako je ocenilo, da uvedba tega roka prispeva k zagotavljanju varnosti pravnih položajev, saj gospodarskim subjektom na trgu omogoča, da pravočasno izvejo, ali se ti ukrepi lahko ohranijo, Komisiji pa, da ima na voljo dovolj časa za oceno dokazov iz zahtevka za pregled ter da se prepriča o njihovi zadostnosti in upoštevnosti, da bi se preprečilo, da bi se protidampinški ukrep neupravičeno ohranil po predpisanem času.

18 Na tretjem mestu, Splošno sodišče je v točkah od 71 do 74 izpodbijane sodbe razsodilo, da lahko proizvajalci Unije po zakonskem roku in v treh mesecih pred iztekom zadevnih protidampinških ukrepov predložijo dodatne informacije na podlagi člena 11(2) Uredbe 2016/1036 in da lahko Komisija v teh treh mesecih prejme ali zahteva dodatna pojasnila, ki dopolnjujejo ali potrjujejo zadostne dokaze, predložene pred iztekom tega zakonskega roka, kar pripelje do konsolidirane različice zahtevka za pregled, ne da bi take dodatne informacije lahko pomenile nove trditve ali nadomestile zahtevek za pregled, vložen v navedenem zakonskem roku, ali omilile nezadostnost dokazov, ki jih ta zahtevek vsebuje.

19 Na četrtem mestu, Splošno sodišče je v točkah od 78 do 101 izpodbijane sodbe preučilo in zavrnilo trditev Komisije, da je na podlagi člena 11(5) Uredbe 2016/1036 pooblaščena za izvajanje člena 5(3) in (9) te uredbe, ki ureja postopek prvotne preiskave.

20 Na podlagi teh preudarkov je Splošno sodišče v točki 104 te sodbe ugotovilo, da je Komisija napačno uporabila pravo, ko je v uvodni izjavi 20 izpodbijane uredbe trdila, da ni pomembno, ali je bil prvotni zahtevek za pregled dopolnjen z dodatnimi informacijami, in da je začetek pregleda mogoče upravičiti na podlagi konsolidiranega zahtevka za pregled.

21 Kar zadeva zadostnost dokazov, vsebovanih v prvotnem zahtevku za pregled, in naravo dodatnih informacij, je Splošno sodišče v točkah 105 in 140 navedene sodbe razsodilo, prvič, da je treba za informacije, ki jih je Komisija v obravnavani zadevi pridobila po izteku zakonskega roka, šteti, da

niso zgolj pojasnila glede teh dokazov, temveč novi dokazi, in drugič, da je iz sporne uredbe razvidno, da je Komisija menila, da dokazi iz prvotnega zahtevka za pregled ne zadostujejo za izvedbo pregleda zadevnih protidampinških ukrepov.

22 Zato je Splošno sodišče v točki 142 iste sodbe ugotovilo, da je treba sporno uredbo razglasiti za nično, ne da bi bilo treba preučiti druge očitke, ki sta jih navedli družbi „Azot“.

Predlogi strank v pritožbi in postopek pred Sodiščem

23 Združenje Fertilizers Europe s pritožbo v zadevi C-554/23 P Sodišču predlaga, naj:

– ugotovi, da je pritožba dopustna in utemeljena;

– izpodbijano sodbo razveljavi in zavrne preostale predloge na prvi stopnji ter

– družbama „Azot“ naloži plačilo stroškov, ki so mu nastali v tem pritožbenem postopku in v postopku pred Splošnim sodiščem.

24 Komisija s pritožbo v zadevi C-568/23 P Sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi in zavrne preostale predloge, navedene na prvi stopnji, ter

– družbama „Azot“ naloži plačilo stroškov prvostopenjskega in pritožbenega postopka.

25 Zadevi C-554/23 P in C-568/23 P sta bili s sklepom predsednika Sodišča z dne 9. oktobra 2023 združeni za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe.

26 Družbi „Azot“ Sodišču predlagata, naj:

– pritožbi v celoti zavrne in izpodbijano sodbo potrdi;

– podredno, zadevo vrne Splošnemu sodišču v ponovno razsojanje, da to o sporu odloči v skladu s sodbo Sodišča, ter

– Komisiji in združenju Fertilizers Europe naloži plačilo stroškov teh družb v okviru tega pritožbenega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

Pritožbi

27 Združenje Fertilizers Europe in Komisija v utemeljitev pritožb navajata štiri oziroma dva razloga.

28 Prvi in drugi pritožbeni razlog združenja Fertilizers Europe ter prvi pritožbeni razlog Komisije se nanašajo na napačno uporabo prava, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo pri razlagi člena 11 Uredbe 2016/1036, medtem ko se tretji in četrti pritožbeni razlog združenja Fertilizers Europe ter drugi pritožbeni razlog Komisije, navedeni podredno, nanašajo na napačno uporabo prava, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo pri uporabi tega člena 11, ter na izkrivljanje dejstev in dokazov.

Prvi in drugi pritožbeni razlog v zadevi C-554/23 P in prvi pritožbeni razlog v zadevi C-568/23 P

Trditve strank

29 Združenje Fertilizers Europe s prvim in drugim pritožbenim razlogom ter Komisija s prvim pritožbenim razlogom v bistvu trdita, da je Splošno sodišče v točkah od 65 do 67 in od 71 do 104 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je člen 11(2) Uredbe 2016/1036 v povezavi z njenim členom 5(3) in (9) razlagalo tako, da se Komisija pri preučitvi vprašanja, ali obstajajo zadostni dokazi za izvedbo pregleda protidampinških ukrepov, ki se bodo iztekli, opre le na zahtevek za pregled, ki so ga proizvajalci Unije vložili v zakonskem roku iz člena 11(2), četrti pododstavek, Uredbe 2016/1036 in ki je bil kvečjemu dopolnjen z informacijami, ki zgolj potrjujejo dokaze iz tega zahtevka.

30 Na prvem mestu, kar zadeva jezikovno razlago člena 11(2) Uredbe 2016/1036, združenje Fertilizers Europe meni, da v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče razsodilo v točkah od 65 do 67 izpodbijane sodbe, iz besedila tega člena 11(2), drugi in četrti pododstavek, ne izhaja nujno, da mora zahtevek za pregled, vložen v zakonskem roku, že vsebovati dovolj dokazov za utemeljitev izvedbe pregleda zaradi izteka zadevnih protidampinških ukrepov.

31 Po mnenju Komisije je člen 11(2), četrti pododstavek, Uredbe 2016/1036 nevtralen glede vprašanja, ali mora Komisija svojo presojo omejiti na dokaze, predložene v zakonskem roku. V nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče ugotovilo v izpodbijani sodbi, zlasti iz izraza „v skladu z drugim pododstavkom“ iz te določbe ni mogoče sklepati, da mora Komisija preučiti zadostnost dokazov, ki upravičujejo začetek pregleda ali ne, le na podlagi zahtevka, vloženega v zakonskem roku. Poleg tega naj bi ta člen 11(2), drugi pododstavek, določal le pravno merilo, ki se zahteva za to, da lahko Komisija opravi pregled zaradi izteka zadevnih protidampinških ukrepov, ne da bi izrecno ali implicitno omejil splošne pristojnosti, ki jih ima Komisija pri presoji upravičenosti takega pregleda.

32 Na drugem mestu, v zvezi s kontekstom, v katerega se umešča člen 11(2), četrti pododstavek, Uredbe 2016/1036, združenje Fertilizers Europe trdi, da nobena določba te uredbe ne vpliva na široko diskrecijsko pravico, ki jo ima Komisija na področju skupne trgovinske politike.

33 Komisija trdi, da iz protidampinških uredb, sprejetih pred Uredbo 2016/1036, izhaja, da njena obveznost, da ugotovi, ali pritožba ali zahtevek vsebuje zadostne dokaze za utemeljitev začetka prvotne preiskave oziroma postopka pregleda, ni pogojena s spoštovanjem roka in da z zadnjenavedeno uredbo v zvezi s tem ni bila uvedena nobena sprememba.

34 Poleg tega pritožnika poudarjata, da ima Komisija na podlagi člena 11(2), prvi pododstavek, Uredbe 2016/1036 možnost, da na lastno pobudo opravi pregled zaradi izteka protidampinških ukrepov.

35 Pritožnika prav tako menita, da člen 5(3) in (9) Uredbe 2016/1036 v povezavi s členom 11(5) te uredbe za zahtevke za pregled, vložene na podlagi člena 11(2) te uredbe, uvaja postopek za dopolnitev informacij, ki omogoča predložitev dodatnih in novih dokazov po izteku zakonskega roka.

36 Na tretjem mestu, združenje Fertilizers Europe trdi, da razlaga tega člena 11(2), ki jo je podalo Splošno sodišče, ogroža sredstva za preživljanje industrij Unije in je zato v nasprotju s ciljem, ki mu sledi Uredba 2016/1036, in sicer zaščito industrije Unije pred nelojalnim uvozom iz tretjih držav. Ta razlaga naj bi vodila tudi do kršitve procesnih pravic proizvajalcev Unije, in sicer načela pravne varnosti in spoštovanja pravice do obrambe pri presoji zahtevka za pregled, ki so ga ti proizvajalci vložili, pri čemer se raven podrobnosti potrebnih dokazov od primera do primera razlikuje in je odvisna od dejanskih okoliščin.

37 Poleg tega naj bi bil namen postopka pregleda zaradi izteka dokončnih protidampinških ukrepov, določenega z Uredbo 2016/1036, zagotoviti, da je ohranitev zadevnih protidampinških ukrepov ustrezno utemeljena na podlagi informacij, zbranih med njihovim pregledom, in ne le na podlagi zahtevka za pregled. Tako naj bi bil člen 11(2) te uredbe dosleden in v skladu z načelom dobrega upravljanja, če bi se zadostnost dokazov presojala ob začetku tega pregleda, ne da bi moralo do predložitve teh dokazov priti v točno določenem roku.

38 Komisija meni, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da je bil cilj zakonskega roka voditi proizvajalce Unije glede datuma, na katerega je treba vložiti zahtevek za pregled, da bi se urejeno organiziralo bodisi prenehanje zadevnih protidampinških ukrepov bodisi začetek pregleda zaradi izteka teh ukrepov in da bi bile zainteresirane stranke o tem posledično obveščene. Vendar bi moralo Splošno sodišče glede na to, da navedena uredba določa daljše roke za to, da se lahko Komisija izreče o zadostnosti dokazov iz zahtevka za pregled, kot so tisti, ki jih določa za to, da lahko odloči o pritožbi, ki zadeva začetek prvotne preiskave, iz tega sklepati, da bi morala imeti Komisija za presojo te zadostnosti vsaj enaka pooblastila, kot jih ima za presojo zadostnosti dokazov iz take pritožbe.

39 Po mnenju Komisije v nasprotju z ugotovitvijo Splošnega sodišča ta cilj ne more biti zagotoviti pravno varnost gospodarskih subjektov na trgu Unije, ker nobeni zainteresirani stranki ni sporočen zahtevek za pregled, ki so ga vložili proizvajalci Unije, niti ni obveščena o tem, da je bil tak zahtevek vložen, preden Komisija objavi obvestilo o začetku preiskave v zvezi s pregledom zaradi izteka zadevnih protidampinških ukrepov.

40 Družbi „Azot“ odgovarjata, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da iz jezikovne razlage in konteksta člena 11(2), drugi in četrti pododstavek, Uredbe 2016/1036 izhaja, da mora zahtevek za pregled zaradi izteka protidampinških ukrepov vsebovati zadostne dokaze najpozneje do datuma izteka zakonskega roka, da se upraviči začetek takega pregleda.

41 Na prvem mestu, ti družbi v bistvu trdita, da je Splošno sodišče pravilno razlagalo člen 11(2) Uredbe 2016/1036 glede na njegovo besedilo in kontekst, v katerega je umeščena ta določba. Natančneje, pravica proizvajalcev Unije, da vložijo zahtevek za pregled, naj bi bila urejena s četrtim pododstavkom navedene določbe, ki se sklicuje na drugi pododstavek tega člena 11(2). Navedeni družbi menita, da mora zahtevek za pregled, ki ga je treba vložiti pred iztekom zakonskega roka, po eni strani vsebovati dovolj dokazov in po drugi strani biti tak, da lahko kaže na verjetnost škodljivega dampinga. Ta rok naj bi bil dovolj dolg, da bi ti proizvajalci lahko zbrali upoštevne dokaze, Komisija pa bi lahko opravila temeljito oceno teh dokazov, hkrati pa naj bi preprečil neupravičeno ohranitev protidampinških ukrepov za predolgo obdobje. Navedeni družbi menita, da če bi zakonodajalec Unije želel omejiti obveznosti navedenih proizvajalcev, bi to storil izrecno.

42 Na drugem mestu, družbi „Azot“ trdita, da čeprav v drugem pododstavku člena 11(2) Uredbe 2016/1036 ni pojasnjeno, kdaj morajo proizvajalci Unije v okviru zahtevka za pregled predložiti dovolj dokazov, te določbe ni mogoče razlagati ločeno od tega člena 11(2), četrti pododstavek, ki ravno za to določa rok.

43 Na tretjem mestu, družbi „Azot“ trdita, da se z razlago člena 11(2) Uredbe 2016/1036, ki jo je podalo Splošno sodišče, spoštujejo pravice vseh zainteresiranih strank ter da posledica te razlage ni omejevanje obveznosti in pristojnosti Komisije, ki ima ob upoštevanju procesnih rokov pooblastilo za presojo zadostnosti dokazov, vsebovanih v zahtevku za pregled. V tem okviru pa naj se Komisija ne bi mogla sklicevati na pravila, ki urejajo druge vrste pregledov ali preiskav, ali na pooblastila, ki ji omogočajo ukrepanje po uradni dolžnosti, poleg tega pa bi ta institucija morala spoštovati upoštevna postopkovna pravila in splošna načela Unije, tako da ne bi smela poskušati omiliti nezadostnosti dokazov, ki so jih proizvajalci Unije predložili v zahtevku za pregled.

Presoja Sodišča

44 Prvi in drugi pritožbeni razlog združenja Fertilizers Europe ter prvi pritožbeni razlog Komisije se nanašajo na točke od 65 do 104 izpodbijane sodbe. V teh točkah je Splošno sodišče člen 11(2) Uredbe 2016/1036 razlagalo tako, da Komisiji ne omogoča, da se izreče o zahtevku za pregled protidampinških ukrepov tako, da se opre na nove dokaze, ki so jih proizvajalci Unije na njeno zahtevo predložili manj kot tri mesece pred iztekom teh ukrepov, z izjemo dodatnih informacij, ki so jih ti proizvajalci predložili zgolj kot dopolnitev ali potrditev dokazov iz tega zahtevka za pregled. Kot je bilo opozorjeno v točki 20 te sodbe, je Splošno sodišče iz te razlage sklepalo, da bi morala Komisija upoštevati dejstvo, da je bil prvotni zahtevek za pregled dopolnjen z dodatnimi informacijami in da začetka pregleda zadevnih protidampinških ukrepov ni bilo mogoče utemeljiti na podlagi konsolidiranega zahtevka za pregled.

45 Za ugotovitev, ali je Splošno sodišče tako pri razlagi tega člena 11(2), kot trdita pritožnici, napačno uporabilo pravo, je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča določbe akta Unije razlagati ob upoštevanju ne le njihovega besedila, ampak tudi konteksta, v katerega so umeščene, in ciljev, ki jim sledi ureditev, katere del so (sodba z dne 28. novembra 2024, Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics in Jushi Egypt for Fiberglass Industry/Komisija, C-269/23 P in C-272/23 P, EU:C:2024:984, točka 69 in navedena sodna praksa).

46 Na prvem mestu, v zvezi z besedilom zadevnih določb je treba poudariti, da se v skladu s členom 11(2), drugi pododstavek, prvi stavek, Uredbe 2016/1036 „[p]regled ob izteku ukrepa […] začne, kadar zahtevek zanj vsebuje dovolj dokazov, da bi konec ukrepov verjetno imel za posledico nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga ali škode“.

47 Poleg tega člen 11(2), četrti pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2016/1036 določa, da imajo proizvajalci Unije pravico vložiti zahtevek za pregled „v skladu z drugim pododstavkom“ tega člena 11(2) najpozneje tri mesece pred datumom izteka zadevnih protidampinških ukrepov.

48 Iz povezane razlage določb, navedenih v točkah 46 in 47 te sodbe, izhaja, da mora Komisija opraviti pregled protidampinških ukrepov, kadar zahtevek za pregled, prvič, vsebuje dovolj dokazov o tem, da bi konec zadevnih protidampinških ukrepov verjetno imel za posledico nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga in škode v skladu s členom 11(2), drugi pododstavek, prvi stavek, Uredbe 2016/1036, in drugič, je vložen najpozneje tri mesece pred datumom izteka teh ukrepov.

49 Nasprotno pa iz kombinacije teh določb ne izhaja nobena zahteva, ki bi omejevala pooblastila Komisije za izvedbo takega pregleda.

50 Natančneje, o taki omejitvi ni mogoče neposredno sklepati iz pojasnila iz člena 11(2), četrti pododstavek, Uredbe 2016/1036, v skladu s katerim lahko proizvajalci Unije vložijo zahtevek za pregled „v skladu z drugim pododstavkom“, ker besedilo tega člena 11(2), drugi pododstavek, določa le obveznost Komisije, da v nekaterih primerih opravi pregled, in so v njem navedeni primeri dokazov, ki so lahko v zvezi s tem upoštevni.

51 Poleg tega, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 40 sklepnih predlogov, glede na to, da merilo v zvezi z zadostnostjo dokazov iz navedenega člena 11(2), drugi pododstavek, zavezuje le Komisijo ob sprejetju odločbe v zvezi s pregledom, sklicevanja na to določbo v istem členu 11(2), četrti pododstavek, ni mogoče razumeti tako, da pomeni, da morajo proizvajalci Unije take dokaze predložiti v zakonskem roku.

52 Iz tega sledi, da v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče razsodilo v točkah od 65 do 67 izpodbijane sodbe, besedila člena 11(2) Uredbe 2016/1036 ni mogoče razlagati tako, da nedvoumno dokazuje utemeljenost ozkega razumevanja pooblastil Komisije, ki ga je sprejelo v tej sodbi.

53 Na drugem mestu, glede konteksta, v katerega sta umeščena člen 11(2), drugi pododstavek, prvi stavek, in člen 11(2), četrti pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2016/1036, je treba, kot je generalna pravobranilka v bistvu navedla v točkah od 44 do 50 sklepnih predlogov, upoštevati celoten navedeni člen 11(2) in odstavek 1 navedenega člena.

54 Člen 11(1) Uredbe 2016/1036 določa, da protidampinški ukrep ostane v veljavi samo tako dolgo in samo v takem obsegu, kot je treba, da se prepreči damping, ki povzroča škodo. Poleg tega iz tega člena 11(2), tretji pododstavek, izhaja, da je treba pri ugotovitvah preiskave v zvezi s pregledom, ki jo opravi Komisija, upoštevati vse relevantne in ustrezno dokumentirane dokaze, predložene v zvezi z vprašanjem, ali je verjetno oziroma ni verjetno, da bi konec ukrepov povzročil nadaljevanje ali ponovno pojavljanje dampinga in škode.

55 Iz povezane razlage teh dveh določb izhaja, da mora Komisija med postopkom pregleda upoštevati vse dokaze iz prejšnje točke, ne da bi bil rok, v katerem so ji bili ti dokazi dani na voljo, odločilen. Zakonodajalec Unije je tako določil splošno pravilo, katerega namen je zagotoviti, da bo izid postopka pregleda v skladu z načelom, določenim v členu 11(1) Uredbe 2016/1036. Kot pa je generalna pravobranilka poudarila v točki 49 sklepnih predlogov, bi bil obseg te odločitve tega zakonodajalca znatno zmanjšan, če bi bilo treba šteti, da mora Komisija v predhodni fazi postopka pregleda, nasprotno, na podlagi popolnoma časovnega merila zavrniti dokaze, ki so na voljo.

56 Člen 11(2), prvi pododstavek, drugi stavek, te uredbe določa, da se „[t]ak pregled zaradi izteka ukrepa […] začne na pobudo Komisije ali pa na zahtevo, ki jo vložijo proizvajalci v Uniji ali pa se vloži v njihovem imenu, in ukrep ostane v veljavi, dokler ni znan rezultat tega pregleda“. Komisija je tako pristojna za pregled protidampinških ukrepov ne glede na to, ali so zahtevek za pregled vložili proizvajalci Unije, in to kadar koli pred datumom izteka teh ukrepov. Zato bi to, da bi se Komisija, kadar odloča o zahtevku za pregled, štela za vezano na dokaze iz tega zahtevka, predložene najpozneje tri mesece pred datumom izteka navedenih ukrepov, lahko to institucijo prisililo k zavrnitvi navedenega zahtevka, če ima na voljo novejše dokaze, čeprav se lahko še vedno odloči, da bo po uradni dolžnosti izvedla pregled. Tak rezultat bi lahko škodil učinkovitosti postopkov, ki potekajo, ne da bi spremenil njihov izid.

57 Na tretjem mestu, v zvezi s ciljem Uredbe 2016/1036 je treba poudariti, da se v skladu s členom 1(1) te uredbe, naslovljenim „Načela“, „[p]rotidampinška dajatev […] lahko naloži za vsak dampinški izdelek, čigar sprostitev v prosti promet v Uniji povzroča škodo“. Zmožnost Komisije, da zagotovi popolno uresničitev tega cilja, pa bi bila ogrožena, če ta institucija – kot je menilo Splošno sodišče v izpodbijani sodbi – da bi odločila, ali je treba opraviti pregled protidampinških ukrepov, pred datumom izteka teh ukrepov ne bi mogla upoštevati vseh dokazov v zvezi z vprašanjem, ali bi konec navedenih ukrepov lahko povzročil nadaljevanje ali ponovno pojavljanje zadevnega dampinga in škode ali ne.

58 Poleg tega je treba poudariti, da v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče ugotovilo v točki 70 izpodbijane sodbe, in kot trdi Komisija, namen člena 11(2), četrti pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2016/1036 ni omogočiti subjektom na trgu, da pravočasno vejo, ali se bodo protidampinški ukrepi lahko ohranili. Na eni strani, kot Komisija poudarja v pritožbi, zahtevek za pregled ni sporočen nobeni zainteresirani stranki pred objavo obvestila o začetku preiskave v zvezi s pregledom v *Uradnem listu Evropske unije*. Na drugi strani, kot je bilo ugotovljeno v točki 56 te sodbe, je Komisija pristojna za izvedbo pregleda protidampinških ukrepov ne glede na to, ali so zahtevek za pregled vložili proizvajalci Unije, in na kateri koli datum pred datumom izteka teh ukrepov.

59 Ni pa sporno, da je Splošno sodišče v točki 70 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je cilj zakonskega roka za vložitev zahtevka za pregled, določenega v členu 11(2), četrti pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2016/1036, med drugim omogočiti Komisiji, da ima na voljo dovolj časa za presojo dokazov iz tega zahtevka ter da se prepriča o njihovi zadostnosti in upoštevnosti, da se prepreči, da bi se protidampinški ukrep neupravičeno ohranil po predpisanem času.

60 Možnost Komisije, da zbere ali zahteva – če meni, da je to smotrno – dodatne dokaze manj kot tri mesece pred iztekom protidampinških ukrepov, pa ne more ogroziti uresničitve cilja člena 11(2), četrti pododstavek, drugi stavek, Uredbe 2016/1036, navedenega v prejšnji točki, saj obstoj take možnosti ne pomeni, da bi bila vlagatelju zahtevka za pregled priznana pravica, da na lastno pobudo dopolni svoj zahtevek po izteku zakonskega roka ali da vloži tak zahtevek po izteku tega roka. Tako je očitno, da je Splošno sodišče v točki 77 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da bi razlaga te določbe, ki jo je Komisija podala v sporni uredbi, navedeni določbi odvzela smisel, ker bi pravna obveznost, ki je v njej določena, postala brezpredmetna.

61 Iz navedenega izhaja – ne da bi bilo treba zavzeti stališče o pooblastilih, ki bi jih Komisija morda lahko imela na podlagi člena 5 Uredbe 2016/1036 – da je treba člen 11(2) te uredbe razlagati tako, da je Komisija pooblaščena, da pri odločitvi, ali je treba izvesti pregled protidampinških ukrepov, upošteva dokaze, ki so jih proizvajalci Unije na njeno zahtevo predložili v obdobju treh mesecev pred iztekom teh protidampinških ukrepov.

62 Zato je Splošno sodišče s tem, da je v točki 104 izpodbijane sodbe presodilo, da je Komisija napačno uporabila pravo, ko je v uvodni izjavi 20 sporne uredbe trdila, da ni pomembno, da je bil prvotni zahtevek za pregled dopolnjen z dodatnimi informacijami in da je začetek pregleda mogoče utemeljiti na podlagi konsolidiranega zahtevka za pregled, napačno uporabilo pravo.

63 Glede na vse navedeno je treba prvi in drugi pritožbeni razlog v zadevi C-554/23 P ter prvi pritožbeni razlog v zadevi C-568/23 P sprejeti. Ker napačna uporaba prava s strani Splošnega sodišča pri razlagi člena 11(2) Uredbe 2016/1036 zadostuje za odvzem podlage izreku izpodbijane sodbe, je treba to sodbo razveljaviti, ne da bi bilo treba preučiti tretji in četrti pritožbeni razlog v zadevi C-554/23 P ter drugi pritožbeni razlog v zadevi C-568/23 P.

Tožba pred Splošnim sodiščem

64 V skladu s členom 61, prvi odstavek, drugi stavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.

65 V tem primeru ni tako.

66 Splošno sodišče ni preučilo očitka, navedenega v okviru prvega tožbenega razloga, da naj bi Komisija v sporni uredbi napačno menila, da konsolidiran zahtevek za pregled vsebuje zadostne dokaze o verjetnosti nadaljevanja dampinga v primeru izteka zadevnih protidampinških ukrepov.

67 Ker preučitev tega očitka zahteva zapletene dejanske presoje, za katere Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih elementov, stanje postopka ne dovoljuje, da bi samo dokončno odločilo o zadevi, zato je treba zadevo vrniti v razsojanje Splošnemu sodišču.

Stroški

68 Ker je treba zadevo vrniti v razsojanje Splošnemu sodišču, se odločitev o stroških pritožbenega postopka pridrži.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 5. julija 2023, Nevinnomysskiy Azot in NAK „Azot“/Komisija (T-126/21, EU:T:2023:376), se razveljavi.**

2. **Zadeva se vrne v razsojanje Splošnemu sodišču Evropske unije.**

3. **Odločitev o stroških se pridrži.**

Podpisi